

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Ae. 7.

DE IVRE FOEMINARVM
IN FEVDIS:

MATERIA NOBI
LI, AMPLA, DIFFICILI,
ET NODOSA:

Tractatio,

Ex I. u, flosculis,

*Et receptis interpp. & summorum tribunalium
sententijs & præjudicijs,
breviter deducta,*

*Et politicis ac historicis argumentis &
exemplis illustrata:*

*Et ex autoritate & consensu
Amplissimi & Nobilissimi ordinis Iurisconsultorum
in illustri, atq[ue] celeberrima Academia*

FRANCOFORDIANA:

*PRO LOCO
Publicē proposita*

*HIEREMIA SETSERO SILES.
Philosoph. & u. I. D.*

*Respondente
CHRISTOPHORO STEPHANI*

Francofurtano March.

*Disputatio fiet, Deo dante, a. d. xx. Sept. h. 7.
mat. & seqq. in auditorio ICorum.*

Typis Sciurinis.

Magnificis, Nobilissimis, & Amplissimis viris:

DN. IOANNI A LÖBEN,
in Bullersdorft. &c: Marchiæ
Cancellario:

¶

Dn. ARNOLDO DE RETGER
Iuris Conf. celeberrimo: &
Illustriss: atq; potentiss: Electoris
Brandenburgici,
Confiliario primario :

Dominis, patronis, fautoribus
& Amicis

Obs.

Hanc de jure fœminarum in Feudis
commentationem, .

ex notis feudalibus breviter deductam:

Ex voto

D. D.

Hieremias Setserus.D.

DEO PRAEEuNTE
DE IURE FOEMINA-
RUM IN FEUDIS.

Προλεγόμενον.

Rem magnam et difficilem in me-
dium proferimus : sed quæ neq; dissentim
studiis incomoda , neq; honorū viro um auribus
inimica; neq; à schola nostra aliena videri debet.
εκ θεος.

De jure enim fœminarum in feudis disputabimus, de quo
ab initio feudorum , & à primis Regnorum exordiis inter poten-
tissimos Principes & populos mirificè disceptatum est.

Assertio I.

Et si autem natura omnes homines æquales fecit , adeoq; minas feu-
nullam inter sexum fœmineum & masculinum differentia dorum ca-
lam constituit , cum de rebus acquirendis agitur . i. mixi. paces non
num vitium, C. liber præter, tamen jus civile & honestas ordinis esse,
politici in plerisq; voluit conditionem fœminarū atq; masculorum
distinctam esse :

II.

Non solum in successione : tot. tit. de legit. agnat. success. ut cum
ex L. Voconia mulier à locupletibus, etian si filia eslet, ultra qua-

A 2

drauentem

Pars 1. fœ

drantem heres fieri prohiberetur : Augustin. 3. de civit. Dei. c. 2. Anton.
August. in tract. de lib. in yb. Voconia. Baldwin. in tract. de L. Voconia.

III.

Verum etiam in dignitate : quae in virili sexu putatur major esse. 1. 3. senator. 1. fin. ibi: mārem fēminā p̄feremus, de fid. instrum. Castigl. lib. 3. de aulico. pag. 235. adeoq; fēminā radiis dignitatis maritalis co- ruscare dicuntur. 1. mulieres, 13. C. dignitatib. 1. fin. C. incol.

IV.

Et in civilibus officijs, à quibus fēminā lege publica remotae sunt : eamq; ob causam neq; judices esse possunt , neque magistratum gerere, nec postulare, nec pro alio intervenire , nec procuratrices existere. 1. 2. D.R. I.

V.

Nec obscurum est Græcorum institutum , apud quos fas non fuit in convivio virorum accumbere mulieres. Cic. in 3. Verrin.

VI.

Quippe, (ait Thucydides) optimam crediderunt esse fēminā, de cuius laude & vituperatione quām minimus foris sermo haberetur , & quod probae mulieris nomen & corpus perāquè domesticis parietibus continendum videretur.

VII.

Vt recte omnino atq; sapienter responderit Vlpian. noster in 1. 7. D. stat. hom. in multis, adeoq; in plerisq; juris nostri articulis, deteriorem esse conditionem fēminarum quām masculorum.

VIII.

Non tamen ullum omnino videtur hujus discriminis exemplū adferri posse nobilius, quām id quod ex natura & conditio- ne feudorum desumitur : quippe quod fēmina ab omni feudo regulariter censetur esse prohibita. c. 1. § hoc autem de his qui feud. dare possunt. c. 1. § filia, de success. feud. c. 1. quemadmod. feud. ad fil. pertin. c. 1. an mul. vel alias imperfect. c. 1. nat. success. feud. c. 1. § similiter, cap. qui cur. vendid. c. 1. in fin. feud. March.

Adeoq;

IX.

Adeoq; verè dixeris, hoc jus fœminarum in feudis esse,
quod in iis regulariter nihil juris habeant.

X.

Quod etsi contrarium est communibus juris civilis regulis,
quo non minus succedit fœmina quam masculus. I. maximum vitium.
C. lib. præter. est tamen juris feudalism axioma certissimum.

XI.

Cui tāndiu inhærendum est, donec fœmina aut' masculus
à fœmina descendens exceptionem ostendat. ex tradit. per Menoch.
conf. 39 l. n. 1. vol. 4. Decian. conf. 58. n. 2. vol. 2.

XII.

In feudis enim regulariter succedunt tantum masculi: qui
cum regulam pro se habeant, habent etiam quoad exclusionem
fœminarum intentionem fundatam. Dee. conf. 296. n. 4. in fin. Vult. 1.
feud. 9. n. 25. in fin.

XIII.

Adeoq; in re dubia contra fœminas est præsumtio, quod
feudum masculinum sit, non fœmininum. Dd. in. c. 1. 6 si inter filiam
si de feud. defunct. per c. 1. de nat. succels. feud. c. 1. 6 fin. quid sit investit.

XIV.

Et ita hoc casu masculinum non compræhendit fœmi-
natum, quod alias regulariter fieri solet. I. 1. cum not. ibid.
D. V. 8.

XV

Neque hoc æqualitati illi, de qua supra verba fecimus, est
contrarium, sed maximoperè consentaneum, ut ex natura ipsa de-
sumtum esse videatur.

XVI.

Etsi enim multi existimant, nullam, cur hoc casu jus feuda-
le à jure communi recesserit, rationem sufficientem reddi posse:
sed pro ratione esse voluntatem eorum, qui hanc consuetudinem
introducederunt. gl. in d. 6 hoc autem notandum in yb. a successione feudi. his
qui feud. dare possunt, quam sequitur Clar. in 6 feudum. q. 73. n. 1. tamen minimè

recipienda est hæc opinio, cum non una, sed plures rationes dari possint.

XVII.

Principio enim bellorum necessitas feuda introduxit; & regulariter feuda ob servitia militaria concedi solent.

XVIII.

At fœminæ ad bella gerenda non sunt aptæ: quia sunt infirmæ & imbecilles corpore: animo instabiles: actione minus cautæ: pugna feroceſ & temerariæ: ingenio pavidæ: anticipites consilio, & rei militaris imperitæ: secundum Arist. & polit. cap. 9.

XIX.

Mulierum proprium officium est domestica curare, & domi telam ex penso trahere: at viri est publica administrare, & in bello tela tractare.

XX.

Adde, quod præcipue in feudis conferendis, & in militibus ad virtutem excitandis magna ratio familiarum habita fuit: quæ per agnationem conservari intelliguntur.

XXI.

Id quod in feudis Regalibus, ut vocant, vulgo Fahnschn/ maximè conspicuum est, in quibus potissimum consideratum fuit, ne in aliam familiam regnum transferretur, in quo ex certa progenie & stirpe reges assumerentur.

XXII.

Et ne aliquando contingere, ut extraneo Principi populus subjiceretur, quod quidem omnes politici summo studio semper averlati sunt.

XXIII.

Nusquam enim plures civitatum interitus, quam ex ea sola causa memorantur.

XXIV.

Probat Corinthus, quæ non alia de causa in tyrannidem incidit, quam quod Timophani Imperatori peregrino cessisset.

Probat

XXV.

Proabant Brittanni, qui ab Anglis, Hispani, qui à Mauris, Græci, qui à Turcis peregrinis & extraneis de imperio dejecti fuere.

XXVI.

Quod autem subacto & domito armis populo evenit, ut exteris subjiciatur, id ex matrimonio filiae Regis cum extero Principe contracto eveniret. Hanc ob causam etiam ius successionis Regni in foeminae, & descendentiib. ex foeminae persepe violatum esse, ne populus exterrit Regem habet, multis exemplis probat Vinc. Cahot. 1, var. iur. disp. c. 17.

XXVII.

Fœmina enim sicut familiæ suæ caput est, ita etiam finis: ut eleganter loquitur Paul. in l. pronuntiatio. 195. in fin. D. V.S.

XXVIII.

Caput, intelligo, principium: quia unâ cum marito dominium in domo habet, ejusq; familiam constituit sobolis procreatione ac propagatione: finem: quia quam sobolem enixa fuerit, non in sui patris, sed in mariti potestatem familiamq; profert. § fin. ubi VVescab. instit. de patr. potest. l. familiæ. 196. D. V.S.

XXIX.

Quam ob causam præclarè dixit Solon: filiam esse κτήμα & οὐτειον, possessionem patri alienam: quod per nuptias in familiam mariti transeat, & nomen suæ familiæ relinquere intelligatur.

XXX.

A deò autem fœmina à successione feudi excluditur, ut etiam masculi ex fœmina exclusa nati, ad fendi successionem regulariter non admittantur. c. 1, success. fratr. c. 1, § hoc autem notandum, his qui feud. dare possint.

XXXI.

Sic nostrorum parentum ætate, Guilhelmus Comes Nassovius, & ejus filius Princeps Vranienfis, non potuerunt in Comitatu Rhenenbogen succedere: sed in eo potius jus Princeps Philippus, Hassiae Landgravius obtinuit.

Quid

XXXII.

Quid ita? quia Comitatus ille fuit Imperii feudum masculinum: at in hoc soli agnati, qualis fuit Landgravius, & eorum liberi, exclusis foeminis, succedunt.

XXXIII.

Itaq; remota Elizabetha, Guilhelmi Comitis Nassovii matre, recte quoq; ipse Guilhelmus, unà cum filio remotus fuit. not. Duaren. in tr. feud. c. 9. in fin. Et hæc caussa per annos quinquaginta in Camera Imperiali disputata est: donec tandem transactione sopita est omnis controversia; Vide Chytræ. lib. 19.

XXXIV.

Quippe, hoc perpetuum est, ut impedimentum obstans antecessori, ipsius etiam obstat successorib. cum successor melioris conditionis esse non debeat, quam ipsius antecessor. I. quod quis 143. D. R. I. & I. si viva matre, nam licet. C. de bon. matern.

XXXV.

Et nemo plus juris in alium transferre possit, quam ipse habeat, necmo. D.R.I.

XXXVI.

Nec juris civilis ratio admittat, ut "successiones" fiant per saltum, sed ordine juris servato. I. s. prius, de successor, edict, I. octavi. D. Vnd, cogn. s. placebat, inst. de leg. t. agnat. success.

XXXVII.

Adeoq; etiam ne feudum quidem per saltum vadat. ut loquitur Angl. Cons. 100. n. 4. Ernest. Cothman. resp. 26. n. 89.

XXXVIII.

Vt ita necesse sit, ad hoc, ut gradus sequens admitti possit, gradum præcedentem successionis esse capacem. arg. I. meminimus. C. de legit. hered. I. Divo Marc. C. de quæstionib.

XXXIX.

Sed ne tum quidem foemina, aut ex ea nati succedunt, cum feudum alicui & ipsius heredib. est concessum. Gail. 2. obs. 159. n. 9. VValth. 2. miscellan. c. 42. Cacheran. decis. Pcdem. 26. n. 8. Schrad. 7. feud. 4. n. 2. 85 seqq.

XL.

Cum in feudis appellatione heredum intelligantur tantum
heredes

heredes feudales, qui mares sunt, non fœminæ. c. 1. § et sicut in aliis.
feud. Myns. cent. 5. obs. 7. n. 6. Magon decis. 18. n. 3. & seqq.

XLI.

An idem dicendum sit, feudo alicui concessio pro se & here-
dib. quib. cunq;, vel quib. dederit? apud interpretes valde con-
troversum est: Pleriq; existimant, hunc articulum adeò esse dubi-
um, ut quò magis quis legat, eò magis se confundat, quod scribere
non est veritus Garzon, de fœmin. ad feuda recip. restrict. 2.

XLII.

Mihi videtur verissimum, fœminas ne hoc quidem casu admit-
tendas esse. Vult. 1. feud. 9. n. 29. Hart. Pift. 2. q. 1. n. 38. & n. 109.

XLIII.

Etsi enim verba concessionis videntur esse ambigua, & in u-
tramq; partem trahi possunt: tamen puto ea ex jure communi in-
terpretationem accipere, cui contrahentes in dubio voluntatem
suam submittere, & accommodare intelliguntur: & secundum
subjectam materiam restringi, quæ in proposito ejusmodi est, ut
fœminas non agnoscat.

XLIV.

Idein existimo etiani eo casu, quando feudum alicui con-
cessum est, & ipsius filiis, vel descendantibus, aut etiam pro accipi-
ente, & ipsius liberis. Thoming. decis. 2. n. 2. per c. 1. § filia. success. feud. c. 1. §. ad filios vero, success. fratr. & c. 1. an mut. vel aliter imperfect. Schrad. 7. feud. 4. n. 40.

XLV.

Adde quod licet ratio, cur fœminæ à successione feudi ar-
ceantur, casset in illis fœminis, quæ ad bellum & onera militaria
sunt idoneæ, quales dicuntur fuisse Amazones, & aliæ perpaucæ:
adhuc tamē eæ à successione feudi removendæ sint. Rosenthal. de
feud. c. 7. concil. 105 Pift. 2. q. 34. n. 3. Anton. de Gamma. decis. 337. n. 3. Contra Isern. in c.
1. § hoc quoq; notandum, his qui feud. dar.

XLVI.

Etsi enim contrahentes, à quorum voluntate feudum depen-
det, de heredib. dixerunt: tamē ex propria feudorū natura de ma-
sculis solummodo sensisse videntur.

XLVII.

Eamq; ob causam ad fœminas, quantumvis armis assuetas, di-
spositionem referre voluisse non videntur. B Non

XLVIII.

Non enim ad ea quæ raro accidunt, voluntates contrahentium accommodantur. I. nam ad ea. D. lib.

XLIX.

Et ut una hirundo non ver efficit, ita nec unum vel alterum exemplum legem constituit.

L.

Non distinguimus etiam feudum exiguum à magno; utробiq; dicimus, successioni fœminarū locum non esse.

LI.

Cum enim consuetudines feudales non distinguant, distinctionio etiam ulla hoc casu non videtur admittenda esse.

LII.

Præsertim cum feudum exiguum, quoad ſui ſubſtantiam, non minus fit feudum, quam magnum. Schrad. 7. feud. 4. n. 7. Vult. 1. feud. 9. n. 7.

LIII.

Et dispositio juris communis ſimpliciter concepta, tam in minimis, quam in magnis locum habeat. I. ſi. proprietorius. 2. & ibi gl. & Br. D. dam n. in fecit.

LIV.

An in feudo, quod à mare originem accepit, & ad fœminas ex paſto poſtea pervenit, filiæ ex illa fœmina natæ ad ſuccelionem ad mittantur filiis extantibus? Neg. cum ſublata fœmina feudum ſtatiſ recipiat ſuam originem, cum nec nomen, nec naturam ſuam immutaverit ob fœminam, quæ in medio extitit, ut loquitur Cujac. 1. feud. tit. 12. Pift. 2 q. 34. n. 10. & 11. Vult. 1. feud. 9. n. 34.

LV.

Hoc jure fretus Imperator Rhodolphus I. ab Othocaro Bohemiæ Rege Aultriam repetiit, quaſi Friderico Duce Austriae ſine maſculis heredibus mortuo ad ſe reversa eſlet. At Othocarus eam per uxorem Margaretham defuncti Ducis ſororem retinere voluit. Imperator verò Austriae muliebre feudum eſſe negavit, inquam, juſ ſuccedendi in feudo patris, filiæ, datum etiam ſorori datum eſſe.

Cum

LVI.

Cum enim privilegio Friderici II. Duci Austriæ hoc tantum detur, ut si Dux sine herede filio vita decesserit, Ducatus ad seniorem filiam perveniat, ut ex archivis Austriæ protulit Cuspinian, jure sane Imperator Rhodolphus Austriam ab Othocaro repetiit.

LVII.

Sed nec in feudo franco, id est, quod ab omni servitio liberum est, fœminam succedere existimo: cum Curt. part. 3. de success. fœm. n. 5. Zas. part. 8. n. 44. Duaren. c. 10. n. 7. VVe senbec. conf. 74. n. 3; Schrad. 7. feud. 4. n. 130. idq; usus observat: et si quam plurimi dissentiant.

LVIII.

Quam sententiam hæc mihi ratio satis videtur confirmare: Secundum enim naturam propriam feudorum est, ut fœminæ ad successionem non admittantur: at feuda etiam impropria, ut est feudum francum, naturam feudi retinent in illis, in quibus per parta investituræ adjecta, naturæ feudi expresse derogatum non est: c. 1. feud. non hab. prop. nat.

LIX.

Idemq; arbitror etiam in feudo ad certum servitium concessum, non obstante, quod servitium illud æquè commodè per fœminam, atq; per masculum explicari possit. Borch. 7. feud. part. 2. n. 63. In fin. Isern. in e. 1. § fin. in quib. caus. feud. amitt. Rosenth. c. 7. concl. 87. Schrad. p. 7. c 4. n. 10. Sic fœmina non succedit in feudo, pro quo Vasallus annuatim certum soluit censum: Alex. conf. 9. n. 7. et 8. lib. 5. Dec. conf. 130. in fin. & 193. & in 1. z. n. 64. D. R. I. Brun. conf. 4. 1. n. 4. Rol. a Vall. conf. 23. n. 35. lib. 1. Fachinxe. lib. 7. cō. trov. c. 40. Contradic. Vult. 1. feud. 9. n. 41. & 42.

LX.

Et in feudo emitio: ex doctrina Isern. in c. 1. § hoc autem notandum. his qui feud dare possint. Laudens. in 6 & quia vidimus. eod. tit. ubi hanc sententiam Isern. veteriorem esse dicit: Jacobin. de S. Georg. in § b. & foeminis. n. 1. 6. ubi adfirmat, se infacti continentia vidisse ita iudicari. Idemq; secutus VVurmser. in pract. obs. ut de feyd. obs. 17. Zas. part. 1. 2. § 3. tertia conclusio, ubi affirmat, se de facto ita consulvissi: Idem part. 8. n. 33. & cons. ult. n. 22. & 23. lib. 2. Ludovic. Vital. lib. 2. Var. lect. c. 30. in fin. Et hanc sententiam supremæ Cameræ assessores comprobarunt. teste Mynsing. Cent. 5. obs. 73. Hart. Pst. q. 34. n. 8. & magis communem adfirmat Rol. a Vall. conf. 23. n. 32. vol. 1. & ideo ab ea in iudicando & consulendo recedendum non est: Vult. 1. feud. 9. n. 44. contradic. Dec. conf. 390. n. 7. Narr. conf. 246. n. 4. qui et.

iam ad heredes extraneos feudum pecunia emtum transire adfirmat. cons. 159. n. 4. quod ne-
quicquam est recipie adum, arg. c. Imperiale, de prohib. alien. feud. c. 1. §. si duo fratres, de
novo benefic. invest.

LXI.

An autem fœmina à Principe investiri possit, in feudo an-
tiquo, ut succedat in eo exclusis agnatis, ardua, difficultis, & magni
nominis est quæstio: Et posse istud fieri per Principem ex plenir-
tudine potestatis, respondit Dec. cons. 490. Brun. cons. 1. & 4. & cons. 6. & 95.
Covarr. 3. Var. resolut. c. 6. n. 3. quo jure nihil posse dici iniuius, recte scri-
bit Hort. in c. 1. quemadmod. feud. ad fil. pertin. Myns. resp. 92. n. 9. & seq. late Pruck-
man in § Soluta potestas. c. 4. membr. 1. effect. 5. Tap. ad l. fin. de constit. princ. c. 9. part. 2. n. 24.
& seqq.

LXII.

An fœminæ, cum feudum ipsum non debeatur, saltem de-
beatur legitimia ex feudo? Neg. cum fœminæ in feudo regulariter
non succedant. Hart. Pst. 2. q. 38. Vult. 1. feud. 9. n. 58. De feudo novo præ-
fertim pecunia emto, vide Iac. Thoming. decis. 2.

LXIII.

Nisi filiæ aliunde non habeant, unde vivant, tunc enim ex
feudo alimenta & dotes ipsis deberi putantur. Hart. Pst. 2. q. 37. Schurff.
cons. 24. ubi de generali consuetudine Germanicæ perhibet testimonium. Borch. c. 7. part. 2.
n. 24.

LXIV.

An filia heres ex testamento vel ab intestato mittenda sit
in possessionem bonorum etiam feudalium, contradicentibus agna-
tis, tanquam vocatis ex investituris feudalibus? Neg. ex Fachinæ. 4.
controv. 22. cum fœminæ regulariter in feudis non succedant, sed tan-
tum masculi, eamq; ob causam ipsi jam fundatam habeant inten-
tionem: contra Cacheran. decis. 24. n. 36. & decis. 26.. Schrad. 7. feud. 4. in fin. Vult. 1. feud.
9. n. 59. & seqq & 2. feud. 1. n. 23.

LXV.

Planè fœmina jus habet feudi retinendi, quoad impensæ &
meliorationes in re feudali factæ à parente vel majorib[us] suis,
quorum est heres, reddantur. Vult. 1. feud. 9. n. 56. ex c. 1. §. si Vasallus. hic
fin. lex.

Hacte-

Hactenus quod fœminæ feudorum capaces
non sint, satis copiose demonstratum est:

LXVI.

Ceterum quod jure regulariter prohibitum est, ut fœminæ *Pars II. fœ*
& ex fœmina nati in feudo non succedant, id eodem jure plures *minas quā*
declarations recipit: quas nos perspicuitatis causa ad tria capi- *doq; feudo-*
ta revocabimus: *rum capa-*
ces esse.

LXVII.

Aliquando enim natura & qualitas feudi patitur, ut in eo
fœminæ succedant: aliquando conventio contrahentium: a-
liquando loci consuetudo efficit, ut fœminæ feudum acci-
pere & habere liceat: quib. omnib. derogari posse juri communi,
verissimum est, & usitatissimum,

LXVIII.

Natura feudi istud patitur: veluti, si feudum sit fœmineum:
c. 1. de nat. success. feud. c. 1. succ. fratr. c. 1. feud. fœmin. hoc est, quod fœminæ pri-
mum per investituram est constitutum.

LXIX.

Eo ipso enim quod feudum fœmineum à fœmina cepit, ejus
naturæ esse censetur, ut fœmina illius sit capax.

LXX.

Nec requirimus hoc casu, ut fœmina ex speciali pacto ad
successionem sit vocata, ut latè probat Vult. 1. feud. q.n. 4. Schrad. part.
7. c. 4. n. 48. Borth. c. 7. n. 69. Hart. Pst. 2. q. 34. n. 18 & seqq. Fachinæ 7. controv. c. 38.
Cabot. 1. Var. iur. disp. c. 19. An autem sicut feudum acquisitum à fœmi-
na, ejus est naturæ, ut fœminæ in eo admittantur: ita è converso
etiam idem hoc obtineat in feudo quod fœmina dedit, sive conces-
sit? Neg. ex trad. per Hart. Pst. 2. q. 34 n. 28.

LXXI.

Conventio contrahentium fœminas admittit, veluti, si in

contractu investituræ primæ nominationi sit cautum, ut fœminæ
in feudo succedat. c. 1. § hoc autem notandum, his qui feud. dire possunt. c. 1.
§ fin. success. feud. c. 1. in fin. feud. March. c. 1. in fin. in quib. caus. feud. amitt. c. 1. in pr. nati
success. feud. Vult. 1. feud. 9. n. 47.

LXXII.

De consuetudine nulla est dubitatio, quin per eam fœminæ ad suc
cessionē feudi admitti possint. LXXIII.

Quemadmodum enim consuetudinib. feudalib. est introdu
ctum, ut fœminæ regulariter non succedant, ita consuetudine con
traria induci potest, ut fœminæ in feudum succedant.

LXXIV.

Præsertim cum hæc consuetudo non sit irrationabilis, sed
per eam ad jus commune & naturale redeatur.

LXXV.

Sic feuda Ecclesiastica, quæ à curvo baculo dependere dicun
tur, quibusdam Pfaffica beneficia, lingua vernacula, Krumbstabi
sche/vel vom Krummenstab herrirende Lehren/de consuetudine ple
raq; sunt ejusmodi, ut in illis fœminæ succedant, etiamsi ejus con
ditionis non sint, neq; fœminarum in investitura specialiter men
tio facta fuerit: ut testatur V Vesenb. cons. 74. n. 24. Vult. 1. feud. 9. n. 48. Ta
lia feuda sunt Fulda & Hirschfeldt/ item, Abbatia Corbejensis:
teste Ferrar. lib. 3. de feud. c. 8. LXXVI.

Etsi extra consuetudinem, ne in feudis quidē Ecclesiasticis fœmi
nas succedere, verius sit. Schrad. part. 7. c. 4. n. 36. Rosenth. c. 7. concl. 30.

LXXVII.

Sed an quod generali provinciæ alicujus consuetudine in
duci potest, hoc idem inducatur speciali alicujus familiæ consue
tudine? Aff. si in aliqua familia stylus ille fuerit approbatus,
vel toleratus, & à Domino præsertim sciente observatus: ex tradit.
per Bolognet. in l. omnes populi. n. 57. & seqq. de iust. & iur. Schrad. part. 7. c. 4. n. 54.
Schneid. v. part. 6. n. 33. Tiraq. de iur. primigen. q. 16. Vult. 1. feud. 9. n. 48. Duar. c. 10. n. 8.
Cott. mem. incip. progenies. Myns. in 6 ceterum, in fin. inst. de legit. agnat. success. ubi dicit.
se multas eiusmodi familiarum consuetudines & privilegia vidisse.

LXXVIII.

Et hæc in feudis regulariter: An autem id quod in cete
ris feudis consuetudine recipi potest, ut in eo fœminæ succedant
etiam ad feuda regalia trahi debeat: & an valeat ea consuetudo
quæ

quæ ad Regni successionem fœminam vocat, est quod dubites.
Et sanè ea est eorum, qui de repub. differunt, opinio, ne rerum gu-
bernacū a mulierib. facile committantur.

LXXIX.

Non enim fœminis imperare decorum est, & ut in L. Salic.
ca dicitur: Regnum non debet esse penes colum.

LXXX.

Verum quia hic nobis propositum est de jure disputare:
respondeamus, non minus atq; in aliis quæstionibus juris etiam hac
in parte jus istud ex lib. singulorum populorum considerandum
esse.

LXXXI.

Et id pro jure accipiendum, quod publica consuetudo & mo-
res diuturni comprobarunt.

LXXXII.

Præsertim, cum de jure publico quæramus, in quo nō tam
ratio dominatur, quam status cuiusq; Reipubl. & Regni conditio
populi voluntate & consensu explicata.

LXXXIII.

Sic ex historiis constat, multos fuisse populos, qui imperium
fœminarum non rejecerunt.

LXXXIV.

Sic Arrian. lib. 1. de reb. gest. Alex. in Asia receptum fuisse scri-
bit à Semiramidis tempore, ut Vxores Regum post eorum mor-
tem regnarent, & in Ægypto, in Saba apud Indos, & in aliis ple-
risq; regionibus olim mulieres regnaront.

LXXXV.

In Polonia, Venda Regina, in Bohemia, Lybussa, in Dania,
Gyuritha, antiquitus regna illa administrarunt.

LXXXVI.

Neq; quicquam magis alienum à fide historiæ dici potuisse
arbitror, quam quod quidam non ignobilis politicus scriptum reli-
quit, nullum unquam populum repertum fuisse, qui gynæcocra-
tiā probavit, usq; ad illa tempora, quib. deficiente Principum

Not.

Normanorum filia, Neapolitanum Regnum Constantiae, uxori Henrici, filii Friderici Imp. delatum est.

LXXXVII.

Nec continuò si lege divina prohibentur mulieres viris imperare, rejicienda prorsus fuerit hæc consuetudo.

LXXXVIII.

Viris enim suis, id est, maritis, jubentur lege divina mulieres subesse, non ceteris. Genes. 3.

LXXXIX.

Sic nec ex eo, quod lege naturæ magis aptum est ad impetrandum, quod est masculum, quam quod fœmineum, mulieres continuo à Regnis removendæ sunt.

XC.

Nam quemadmodum natura non semper efficit, ut ex bonis boni nascantur, & ex malis mali: sic nec consequenter, quicquid masculum gignitur, semper est perfectius eo, quod nascitur fœmineum. Vide de hac q. præclare dissenserentem P. Gregor, Tolosan. lib. 7, de republ. ubi hanc sententiam eruditissime probat, & ad contraria luculenter responderet.

XCI.

Pars III. Quæ de successione fœminarum in feudis diximus, hac legem addita intelligenda sunt, ut in quibusq; casibus feudum ad fœminas pertinere receptum sit, generaliter ad successionem illæ feudorum tum demum admittantur, quando masculi à primo acquirent nulli amplius supersunt, non admittantur, si supersint, c. 1. § quin etiam, Episc. vel Abb. c. 1. § fin, success. feud. c. 1. eo qui sibi vel heredib. suis.

XCII.

Nec refert, quomodo feudum sit concessum; utrum masculis & fœminis: an masculis cum fœminis: an pro accipiente & heredibus utriusq; sexus. Semper verum est, interpretationem in dubio fieri secundum dispositionem juris feudalis, ut tum demum fœminæ succedant, Si nulli amplius extant masculi. Montan. 2. de feud. c. 8. Vult. 1. feud. §. n. 49. ubi quam plurimos consent. & dissent. allegat.

Neq;

XCIII.

Neq; ordinem istum succedendi jure feudali receptum,
illa formula, si feudum datum sit pro accipiente & quibuscumque
heredibus, immutat, sed adhuc mares præferuntur fœminis.
Brun. cons. 18.n.12.vol. 1. Menoch. cons. 443.n.65.vol. 5.

XCIV.

Etsi autem in feudo fœmineo, id est, quod à fœmina pri-
mum acquisitum est, aliud dicendum videbatur, prout etiam vi-
sum est doctissimo Cujac. In 1. feud. ut. 12. & Cabot. lib. 1. Var. iur. disp. c. 19.
cōmunius tamē obtinuit, etiam in isto feudo fœminas non admit-
ti, quoad mares supersint. *Afflīct. in c. 1.n.18.de nat. success. feud. Schneidvv.
part. 6.n.34. Schrad. d.c. 4.n. 60.* Idque receptum esse testatur Curt. Iun.
cons. 181.n.2. Mozz. de substant. feud. n. 88. Hart. Pist. 2.q.34.n. 28.

XCV.

Quam ad rem se accommodant etiam statuta, quibus ad
successionem feudi mares & fœminæ admittuntur simpliciter, ut
fœminarum post mares demum, ijsq; deficientibus, habeatur ratio.
Schneidvv. part. 6.n.42.

XCVI.

Nec quoad hoc vel de jure feudali, vel de statuto inter
mares & fœminas gradus proximitas attenditur, sed mas, tametsi
remotior, præfertur fœminæ etiam proximiori. *Vvesenb ec. c. 6. n.
83. Hart. Pist. 2.q.34.n. 5. Fachinæ. 7. contrrov. c. 44.*

XCVII.

Vnde in feudo paterno seu antiquo, filiæ defuncti Vasallū
possessoris, cui nullus est filius, aut ex ipso mas descendens, præ-
fertur frater defuncti, qui supereft, id est, defuncti filiæ, patruus.
c. 1. eo qui sibi vel heredib. Vult. 1. feud. 9. n. 49.

XCVIII.

Sed an si fœminæ solæ existentes, semel in feudo successer-
int, masculus, qui postea nascitur, faciat, ut fœminæ à feudo disce-
dere cogantur? Neg. cum ea sit natura dominij, ut perpetuò sit pe-
nes eum, qui id acquisiverit. *arg. 1. sive possidetis. C. probat. Vult. 1. feud. 9. n. 49
in fin. Montan. 3. feud. c. 8. Fachinæ. 7. contrrov. 4. 1. Schrad. 7. feud. c. 4. n. 82.*

C.

Nec

XCIX.

Nec cum Sonsbec, distinguimus, an filia de illo feudo legitime fuerit investita, nec ne: quia haec filia non tam ex investitura, quam ex ipsa successione, sibi ex pacto antecessorū delata, jus queritum habet, ut notat Pistor, z. q. 35. n. 10.

C.

Ab hoc jure unicus casus excipiendus est, si videlicet defunctus uxoriem prægnantem reliquerit, & hec deinde filium genuerit. Et si enim fœmina sola existens interim successionē affectata: hoc tñ. filio in utero adhuc clauso, meritò nullū adferre debet præjudicium. ut cōfirmat Matth. de Afflīct. in c. 1, eo qui sibi vel heredib.

C I.

Planè fieri potest, tam ex pacto speciali, quam ex consuetudine ut fœminæ unā cum masculis pariter admittantur ad successione in feudi, ut probat Duaren. c. 10. n. 9. Schrad. d. c. 4. n. 77.

C II.

Sed quid si in feudis fœmina semel sit exclusa per masculum; an ob id censeatur perpetuò esse exclusa, ita ut nunquam ad feudi successionem admittatur? Neg. ex c. 1, eo qui sibi vel heredib. c. 1, duob. fratrib. a Capit. invest. Hirsem. Pistor. z. q. 36. Myal. cent. 5. obf. 74. Vincent. Cabot. 1. var. c. 19. Vult. 1. feud. 9. n. 51. ubi dicit secundum hanc sententiam aliquoties respondisse collegium iurisconsultorū in Academia Marburg. Cōrrad. Dd. com. quorum rationes & argumenta vide apud eundem: add. Gail. 2. obf. 148. Schrad. d. c. 4. n. 83. &c. seqq. VVesenb. cons. 74. n. 19. cons. 39. n. 17. Gacher. decis. 23. n. 17. Tessaur. decis. 63. n. 5.

C III.

Similis est illa quæstio: An in eo Regno, in quo fœminæ à successione Regni excluduntur, deficientib. omnib. masculis, tam descentibus, quam eis, qui ex latere veniunt, fœminæ, aut saltim mares ex fœminis, ad regni successionem admittendi sint? Et arbitror admitti non debere.

C IV.

Principio enim lex generalis est, quæ perpetuò prohibet eas succedere.

C V.

Leges autem supplere nostrum non est, sed interpretari tan-tum.

Inter-

CVI.

Interpretatione verò legis admitti nequeunt, cum utraq; le-
gis ferendæ ratio, quam supra retuli, repugnet.

CVII.

Mulieres enim ex domo Regia non domui Regiae liberos pa-
riunt, sed ei cui nubunt.

CVIII.

Accidere etiam potest, ut exterо Principi nubant, quo casū
populus exteri Principis imperio pareret, & cautio legis inanis
esset.

CIX.

Itaq; satius est respondere, mortuo Rege sine liberis & a-
gnatis, liberam esse ordinum Regni dispositionem, quæ regno pro-
spiciat. Vincent. Cabot, lib. 1, var. iur. disput. c. 16. in sua.

CX.

An autem ea lege, qua foeminæ excluduntur à Regni suc-
cessionē, excludantur etiam à Regni procurationē, & regimine?
quod pleriq; putant.

CXI.

Cui enim per se, inquiunt, reginam esse jus non est, eidem
regendi jus ac potestatem non esse.

CXII.

Ex quo inferunt, mulieres non solum ab hereditate regni, ve-
rum etiam ab ejus procuratione removendas.

CXIII.

Quę tamen sententia per omnia recipienda non est: nam a-
lia est ratio procurationis regni, alia successionis.

CXIV.

In procuratione nullus subest metus, ne in aliam familiam
regnum transeat: ne populus exterо Principi subjiciatur.

CXV.

Cessant igitur in Regni procuratione rationes, quę à succe-
sione Regni mulieres repellunt.

C 2

Inde

CXVI.

Indeq; Ib. eorum populorum, apud quos mulieres à Regni successione repelluntur, non tamen à regni procuratione removentur.

CXVII.

Sic iu Aethiopia fœminæ in regno non succedunt: tamen Helenam matrem Regis Aethiopiæ procurationem regni habuif-
se filio minore annis, scribit Osor.lib.6.histor.Portugall.

CXVIII.

In Francia, sæpius regiis matribus & uxoribus commissari,
notum est: multaq; Renatus Chopin. lib.3.de doman,c.5. exempla ad-
fert.

CXIX.

In Hispania, Iohanna, Philippi Archiducis Austriæ, & Du-
ctis Burgundiae conjunx, Ferdinandi Hispaniæ Regis filia, Caroli
V. Imp. mater, triginta annis post mortem mariti regni procura-
trix habita est, honoris cauſſa omnib: in Hispania actis et diplo-
matibus nomine ipsius & Caroli filii præscripto. Chytræ. 18.
Chronicor.

Συμωνεῖα.

Tractatū est, in feudis fœminas non succedere, & si quando
succedant, non aliter quam defientib. masculis succedere,
quod propositum nobis fuit.

CORONIDES: I.

An exclusio fœminarum in feudis sit odiosa, nec ne?

2.

An in feudo ad fœminas descendente moniales admittantur?

Neg, ex not. per Chassanæ, in consuet, Burgund, tit, des fiefs, p. 1, excepto, les religient, n. 15.
Contra Felin, in c. in præsent, probat, Alex, cons. 10, & cons. 98, n. 6, vol. 5, Intriglio, q. feud.
54, n. 58, & seq. Ant. de Gaminia, decis. 6. n. 1, Capic. decis. 10. n. 9, & 10.

3.

An soror in fructibus à tutorib. ex impuweris fratris feudo
collectis, cum fratre succedat?

Neg, ex trad. per Myus, cent. 6, obs. c. vlt.

Quomodo

4.
Quonodo accipiendum sit, quod Polpon. scribit. in l. Si ita
scriptum. 46. D. legat. 2. exemplo turpissimum esse, fœminino vo-
cabulo etiam masculos contineri? Vide Alc 2, parerg. c. 48.

5.
Cur Hesiodus uxorem juvenculam ducere preceperit? Vide
Tiraq. in tr. de lib. connub. gloss. 1, part. 6, n. 2, & seqq. Francisc. Barbar. lib. 2, de re Vxor. c. 1.
Steph. Guazz. lib. 2, de civili conversat. pag. 3, n. 6, & seq.

6.
Quam ob caussam Ulpian. in l. observari § proficisci. D. offic.
procons. cœsuerit, melius esse Proconsulem sine Vxore proficisci?
Vide Tiraq. de lib. connubia lib. gl. 1, part. 9. cons. 44. VValther, 1 miscellan. c. 13.

7.
An vir Vxori futuræ, & contra Vxor, viro futuro, vitium cor-
poris occultum detegere debeat? late Tiraq. de lib. connub. gl. 1, part. 4, per tot.
Camerar. in medit. hist. c. 34.

8.
Vtrum sic à corpore, an ab animo principium habeat sensilis
pulcritudo? August. Niph. in tract. de pulcro, lib. 1, c. 33, & c. 42.

9.
An recte dictum sit à Virg: Gratior est pulcro veniens è cor-
pore virtus? ex Tiraq. de lib. connub: gl. 1 part. 2, n. 40. contra Sene. ad Lucil. 67.

10.
An amor conjugalis primum & supremum amicitiae gradum
obtineat: & an in pari causa conjunx etiam liberis carior sit? Aff.
ex Chassane. de glor. mund. part. 2, consid. 35, & seqq.

11.
Debeat nè mulier honesta putare, mores viri esse sibi legem da-
tam à Deo & natura, & contra? Aff. ex trad. per Primaud. lib. 1. Academ.
Gallic. c. 48. Cas. lib. 2. Oecon. c. 1. q. 5.

12.
Vtrum majori laudi sit honestæ fœminæ, cum viro infortuna-
to, quam cum viro fortunato vivere? Cas. lib. 2. Oecon. c. 1. q. 7.

13.
Vtrum fœminæ æquè ac mares amoris divini capaces sint?
Castigl. lib. 4, de aulico: pag. 399

14.
Qua ratione fieri possit, ut homines ab amore tantum immu-
mutentur, ut non amplius iidem esse videantur. C 3 Qua

15.

Qua de causa Virg. Aeneam suum, quem tanquam aliquod insigne probitatis & sapientiae exemplum nobis proponite amoris tam
men laqueis irretitum esse velit?

Hypothesis cum questione.

Cum pater divisione honorum suorum inter filios suos A. & B. facta, autor ipsis esset pacti conventi, de nihil ex ipsis bonis alienando, quod pactum etiam jure est firmatum: mortuo patre filius A. ob eas alienum ingens bona sua contra pactum Comiti C. pro exiguo vendidit precio, sic tamen ut pro reliquo precio venditorem cum sua familia, dum viveret, pro dignitate emtor aleret: mortuo tandem venditore A. frater ejus B. bona vendita ab emtore C. vindicat? queritur quid juris?

**DN. IEREMIAE SETSERO,
SILES. IVRIS CONSULT. ET PHILO-
logo Clariss. & celeberrimo: Collegæ & ami-
co ut fratri cariss. & obs.**

S. P.

*IEREMIAS SETSERUS SVVIDNIC. SILESIUS, PHILOSO-
PHIAE ET IUTRIUSQ. IURIS DOCTOR.*

Per Anagrammatismum:

*PERPES O È STUDIIS VIVES; ILLVSTRIS HONORE,
IN SERVIS THEMIDOS IUSTICIAE Q. SACRIS.*

Elias Reusnerus. Med Lic. ethi-
stor, ac poetices P.P.,
in Salana.

IN

IN ABITUM

VIRI CLARISS^{MI} ET UNDE QVAQ;
DOCTISSIMI DN. HIEREMIAE SETSE-
RI SILESII PHILOSOPHIAE ET I. u.
Doctoris Excellentiss^{MI} Promotoris sui honoran-
dissim^{MI}

Genâ Francofurtum Marchionum iter adornantis:
HIEREMIAS SEISERUS SUÆ IDNICENSIS, JURIS DOCTOR.
Per Anagrammatismum.

VIDESNE? HIC ET MIRUS, AC SERUS ERIS IN ORE STUDIOSI.

S ET SERE Aonidum decus immortale sororum,
Et CONSI ac THEMIDOS nate adamate DEU^M M:
Qui multâ multos lucratus es arte, VIDESNE
Quid tua promittant nomina clara tibi?

Nempe quod ingenuis Doctoribus accedit, Vltrō
Nomen ut à serâ posteritate ferant:

Dumq; facem scriptis alijs afferre laborant,
Ipsos insignis sponte sequatur HONOS
Sic quoq; tu multam qui lucem Legibus affers,
(Si tua versa velis nomina consulere.)

HIC ET MIRUS ERIS STUDIOSI omnibus, arte
Miranda, AC docti SERUS IN ORE gregis.

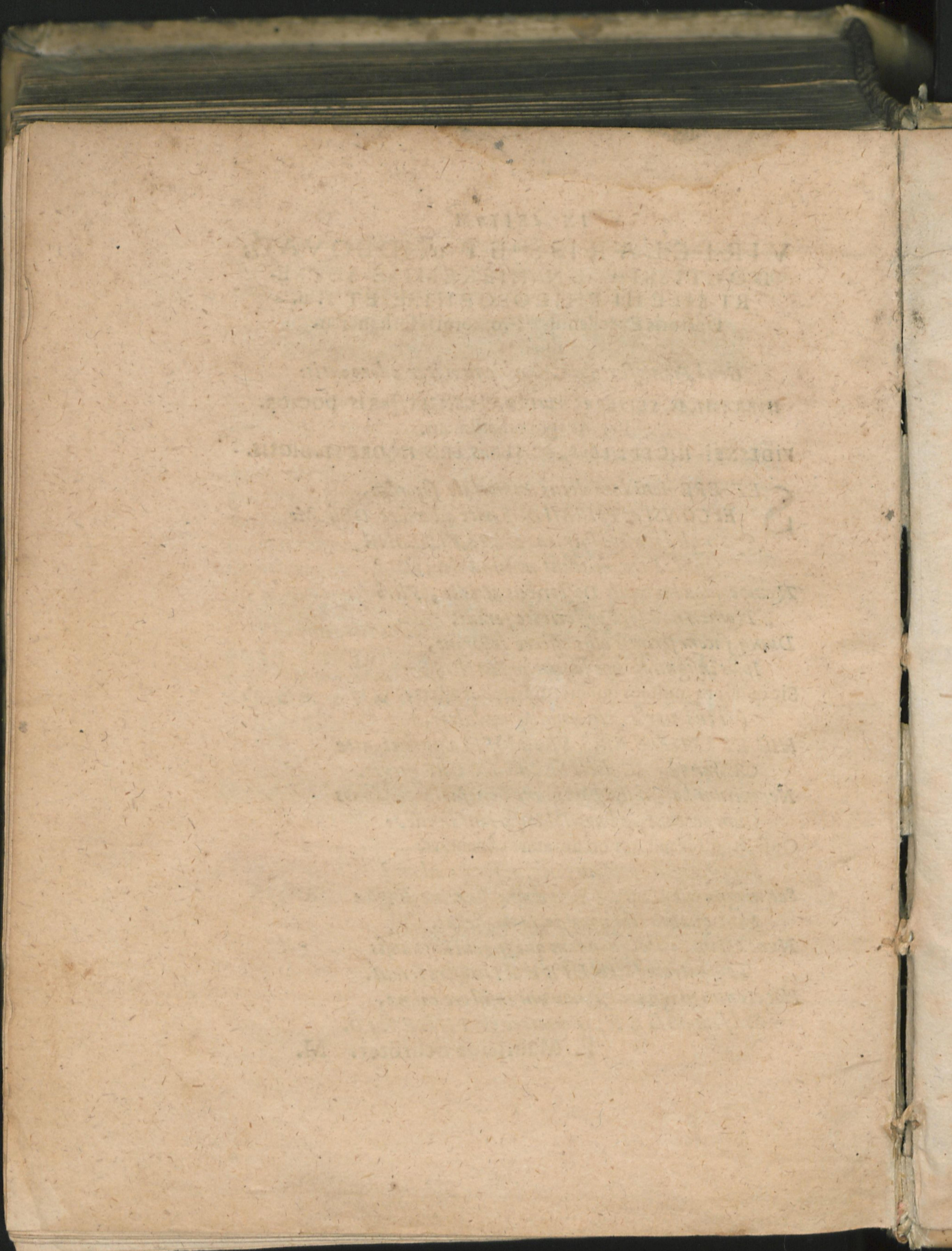
Nec mirum hoc, nullos hominum benefacta per annos
Cum pereant, sed nos DIIS faciant similes:

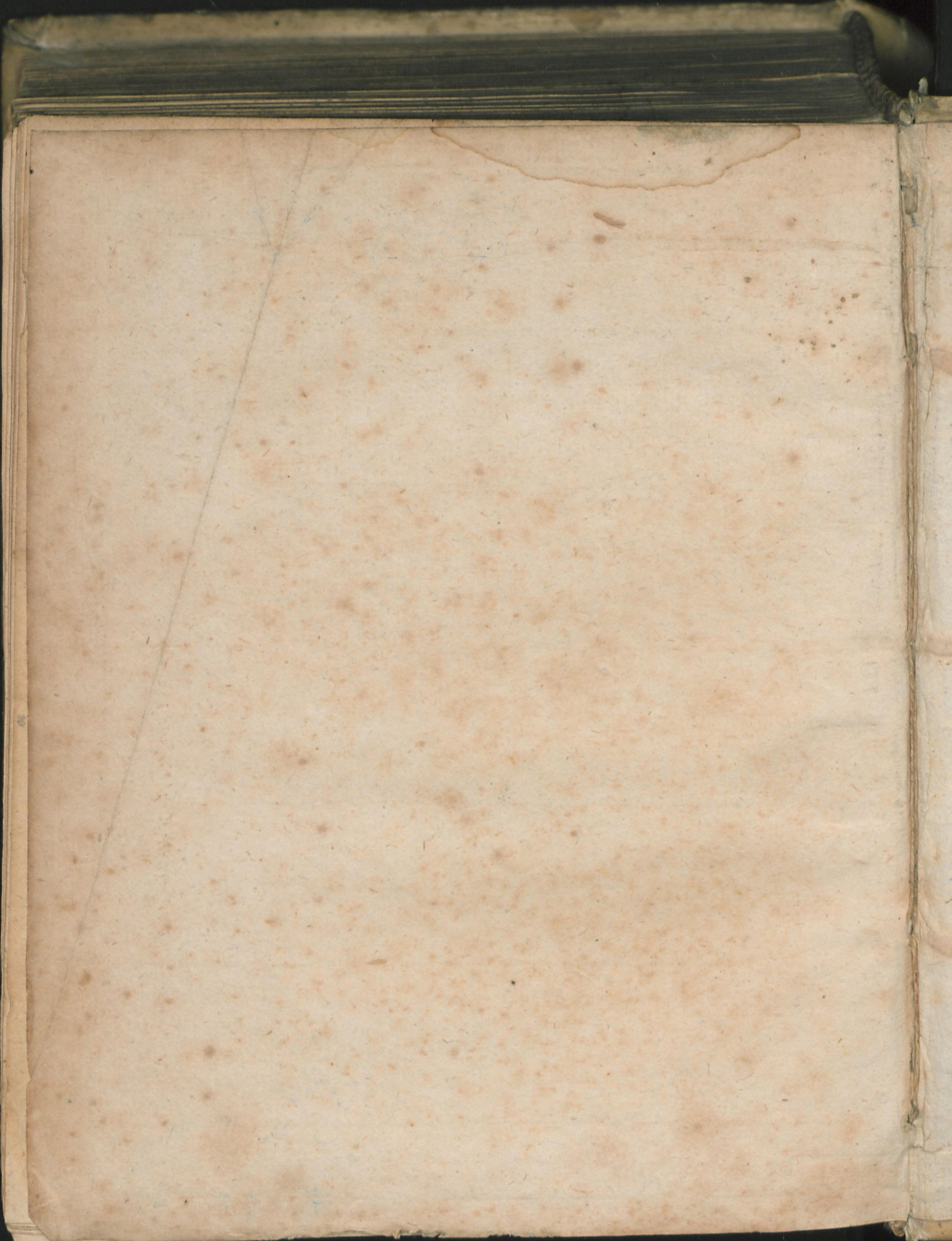
Quin ergo, hic nullos non durature per annos,
Pergis, & ad sponsam fersq; referg; pedem?
Sat magna hic LIBRIS & doct^Ee flumine linguae
Sunt quæsita tibi nomina, fama, decus.

Nunc etiam facito, quondam qui ingentibus ausis
Teg; patrem factis LIBERI in astra ferant.

Hoc etenim magnum est, non uni insister palme,
Sed famam GENIO querere & INGENIO.

F. Mauricius Schröter. M.

Kd 3572 I

Ono

E IVRE FOEM INARVM
IN FEVDIS:

ATERIA NOBI

I, AMPLA, DIFFICILI,
ET NODOSA:

Tractatio,
Ex I. u, flosculis,
ptis interpp. & summorum tribunalium
sententijs & præjudicijs,
breviter deducta,
politicis ac historicis argumentis &
exemplis illustrata:

*Et ex autoritate & consensu
mi & Nobilissimi ordinis Iurisconsultorum,
n illustri, atq; celeberrima Academia
FRANCOFORDIANA:*

*PRO LOCO
Publicē proposita*

AB
REMIA SET SERO SILE S.
Philosoph. & u. I. D.

Respondente
RISTOPHORO STEPHANI
Francofurtano March.
tatio fiet, Deo dante, a. d. xx. Sept. h. 7.
mat. & seqq. in auditorio ICorum.

Typis Sciurinis.